

ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ MEKTEPKE SHEKEMGI HÁM MEKTEP
BILIMLENDIRIWI MINISTRILIGI

ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ JOQARÍ BILIMLENDIRIW, ILIM HÁM
INNOVACIYALAR MINISTRILIGI

ÁJINIYAZ ATÍNDAGÍ NÓKIS MÁMĚKETLIK PEDAGOGIKALÍQ
INSTITUTÍ

«Tastıyıqlayman»

Óqıw isleri boyınsha prorektor

M.Ibragimov

2025-jil «28» 06

«QARAQALPAQ ÁDEBIYATÍ TARIYXÍ (XX ásir)»

PÁNI BOYÍNSHA

SILLABUS

(kúndizgi bólim ushın)

Bilim tarawı:	100000 – Gumanitar
Tálim tarawı:	110000 - Pedagogika
Tálim baǵdarı:	60111500 – Ana tili hám ádebiyatı (Qaraqalpaq tili hám ádebiyatı)

Modul / PÁN SILLABUSÍ
Túrkiy tiller fakulteti 60111500 – Qaraqalpaq tili hám ádebiyatı tálım baǵdarı

Pán atı:	Qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı (XX ásir)
Pán túri:	Májbúriy
Pán kodi:	QQÁT304
Jıl:	4
Semestr:	5
Tálim forması:	Kúndizgi
Shınıǵıwlar forması hám semestrǵa ajratılǵan saatlar:	120
Lekciya	30
Ámeliy	-
Seminar	30
Óz betinshe jumıs	60
Kredit muǵdarı:	4
Bahalaw forması:	Imtixan
Pán tili:	Qaraqalpaq

Pánniń maqseti (PM)	
PM1	Qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı (XX ásir) páni talabalardı teoriyalıq bilimler, ámeliy kónlikpeler, milliy ádebiyattıń XX ásirdegi tariyxın biliwdiń teoriyalıq-ilmiy tiykarları, XX ásir dáwir shayırlar hám jazıwshılarımızdıń jeke dóretiwshilik jolın biliw tiykarında ilimiy dúnyatanıw dárejesin qalıplestiriw wazıypasın atqaradı.
Tálim nátiyjeleri (TN)	
Bilimler tárepten:	
TN1	Qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı (XX ásir)páni boyınsha keń teoriyalıq hám ámeliy bilimge iye bolıwı;
TN2	Qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı (XX ásir)páni ózgesheligin tallawdıń metodları hám metodologiyası haqqında;
TN3	Qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı (XX ásir) páninde kórkem shıǵarmalardı salıstırmalı túrde analizley alıwı;

TN4	Kásiplik iskerlik mashqalaların sheshiw ushın sáykes analiz usılların qollana aladı;
	Kónlikpeler tárepten:
TN5	keleshektegi kásiplik xızmetinde XX ásir qaraqalpaq ádebiyatı pání boyınsha fundamental bilimge iye boladı;
TN6	ilimiy-izertlew jumısların orınlawda qatnasıwı múmkin.

Pánniń mazmunı	
Shınıǵıwlar forması: lekciya (L)	
L1	Kirisiw. XX ásir qaraqalpaq ádebiyatınıń payda bolıw hám qáliplesiw jolları¹
L2	XX ásir 20-jıllardaǵı qaraqalpaq ádebiyatı
L3	XX ásirdeń 30-jıllardaǵı qaraqalpaq ádebiyatı
L4	Ekinshi jer júzlik urıs dáwirindegi qaraqalpaq ádebiyatı
L5	Ekinshi jer júzlik urıstan keyingi qaraqalpaq ádebiyatı
L6	60-80-jıllardaǵı qaraqalpaq ádebiyatı
L7	Abbaz Dabilovtıń ómiri hám dóretiwshiligi
L8	S.Nurımbetov dóretiwshiligi
L9	J.Aymurzaev dóretiwshiligi
L10	T.Jumamuratov ómiri hám dóretiwshiligi
L11	K.Sultanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi
L12	I.Yusupovtıń ómiri hám dóretiwshiligi
L13	T.Qayıpbergenovtıń ómiri hám dóretiwshiligi
L14	T.Matmuratovtıń ómiri hám dóretiwshiligi
L15	Sh.Seytovtıń ómiri hám dóretiwshiligi
Shınıǵıwlar forması: Seminar (S)	
S1	XX ásir qaraqalpaq ádebiyatınıń rawajlanıw tendenciyaları

¹ «Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы. әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті. Алматы, 2024.

S2	XX ғасыр 30-жылдардағы қарақалпақ әдебиеті
S3	S.Мәжитов дәрітешілігі
S4	A.Дабилев дәрітешілігі
S5	S.Нұрмбетовтің дәрітешілігі
S6	XX ғасыр 40-жылдардағы қарақалпақ әдебиеті ықиллері
S7	J.Аымұрзаев прозасы
S8	T.Жұмамұратов поэзиясы
S9	K.Сұлтанов "Ақ дәрья" романы
S10	60-80-жылдардағы қарақалпақ әдебиеті
S11	I.Үсүповтің поэзиясы
S12	T.Қайыпбергеновтің “Қарақалпақ дәстаны” шығармасы
S13	T.Матмұратов дәрітешілігі
S14	Sh.Сейтовтің “Халқабат ” романы
S15	90-жылдардағы қарақалпақ әдебиеті²

Óз бетинше тәлим (ÓТ)		саат
1.	Seminar сабақларға таярлық кóриш һәм ўйге тапсырмаларды орынлау	12
2.	Mashқалалы мәселелер (keys) дүзиш	12
3.	Berilgen тема бойынша esse жазыш	12
4.	Konferenciyaға тезис таярлау	12
5.	Berilgen дәреклерди аудармалау	12

Tықарғы әдебиетлер	
1	Пахратдинов Ә., Алламбергенов К., Бекбергенова М. XX әсир қарақалпақ әдебиеті тарихы. Сабақлық. Нәкис, «Қарақалпақстан», 2011. -608 бет.

² «Қазақ тили мен әдебиеті» билим беру бағдарламасы. әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті. Алматы, 2024.

2	Allambergenov K., Orazımbetov Q., Paxratdinov A., Bekbergenova M. XX ásir qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı. (1 bólim) Sabaqlıq. –T.: Sano-standart. 2018. -304 bet
3	Allambergenov K., Orazımbetov Q., Paxratdinov A., Bekbergenova M. XX ásir qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı. (2 bólim) Sabaqlıq. –T.: Sano-standart. 2018. -520 bet
4	Алламбергенов К. Кең дүньяға қушақ ашқан жазыўшы. Оқыў қолланба. -Нөкис, «Қарақалпақстан», 2019. -64 бет
5	Алламбергенов К. Мәңги булақ (И.Юсуповтың өмири хәм дөретиўшилиги) . Нөкис, «Қарақалпақстан» 2019
	Usıms etiletuǵın qosımsha ádebiyatlar
6	Есемуратова Г. Шығармалары. -Нөкис, «Қарақалпақстан», 2013. -388 бет.
7	Юсупов И. Пазыйлет. -Нөкис, «Билим», 2014. -120 бет.
8	Пахратдинов Ә., Алламбергенов К., Бекбергенова М. Бозатаў хәм тарийхий шынлық. Оқыў қолланба.-Нөкис, НМПИ баспасы. 2014. -28 бет.
9	Qurambaev K., Bekbergenova M. Kórkem ádebiyat hám ilim dárbentiniń úlken darǵası. Oqıw qollanba. -Nókis, NMPI baspaxanası 2016. -40 бет
10	Султанов К. Әжинияз. Роман. - Нөкис, «Билим», 2018. -336 бет.
11	Қайыпбергенов Т. Қарақалпақ дәстаны. Маманбий эпсанасы. –Нөкис». «Билим», 2018. -512 бет.
12	Юсупов И. Таңламалы шығармалары. 3 томлық. III том. –Нөкис». «Билим», 2018. -352 бет.
13	Шамуратов Ә. Таңламалы шығармалары. –Нөкис». «Билим», 2019. -444 бет.
14	Қазіргі қазақ әдебиеті: даму үрдістері, есімдер мен оқиғалар: Ұжымдық монография. – Алматы, 2017. – 510 б.
15	«Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы. әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті. Алматы, 2024.
17	Internet saytları 1. www. tdpu. uz 2. www. pedagog. uz 3. www. Ziyonet. uz https://ndpi.uz/wp-

Talabaniń pán boyınsha ózlestiriw kórsetkishin bahlawda tómenдеgi

bahalaw ólshemleri usınıs etiledi:

Kreditlerdi alıw ushın talabalar;

Pange tiyisli teroiyalıq hám ámeliy túsiniklerdi tolıq ózlestiriw, pikirlew, talqı nátiyjelerin tuwrı ózlestire alıw, úyrenilip atırǵan procesler haqqında ózbetinshe pikir júritiw hám baqlaw ushın berilgen wazıypa hám tapsırmalardı orınlaw, juwmaqlawshı qadaǵalaw boyınsha jazba jumısın tapsırıw.

Talabardı bahalaw tártibi

Bahalaw tártibi óz ishine qadaǵalaw túrin (aralıq, kúndelik hám juwmaqlawshı) qamtıp aladı. Talabaniń ózlestiriw dárejesi tómenдеgishe jol menen bahalanadı.

Dárejesi	Ballar (procent)	Reyting	
A+	95-100 ball	4.5	Ayrıqsha

A	90-94 ball	4.0	
B+	85-89 ball	3.5	Júdá jaqsı
B	80-84 ball	3.0	
C+	75-79 ball	2.5	Jaqsı
C	70-74 ball	2.0	
D+	65-69 ball	1.5	Shártli ótti
D	60-64 ball	1.0	
F	59 ball hám onnan tómen	0.0	Ótpedi

Ballardıń bólistiriliwi

Aralıq qadaǵlaw - 30 ball
Kúndelik qadaǵalaw -20 ball
Juwmaqlawshı qadaǵalaw -50 ball
Jámi: 100 ball

Talabalardıń ózlestiriwin bahalaw ólsehemleri

«A+», «A», «B+» baha: talaba materialdı erkin túrde tez ózlestiredi: qátelerge jol qoymaydı; Shınıǵıwlarda belsene qatnasadı. Sorawlarǵa tolıq ham anıq juwap beredi.

«B», «C+», «C» baha: talaba materialdı jaqsı ózlestirgen, onı logikalıq jaqtan sáwlelendire aladı; Shınıǵıwlarda belsene qatnasadı; Sorawlarǵa tolıq ham anıq juwap beredi, biraq onsha áhmiyetli bolmaǵan qátelerge jol qoyadı.

«D+», «D» baha: tiykarǵı materiallardı biledi, biraq anıq sáwlelendiriwge qıynaladı; sorawlarǵa juwap beriwde anıqlıq ham tolıqlıq jetispeydi, materiallardı usınıwda ayırım qáteliklerge jol qoyadı; kommunikaciya procesinde qıyınshılıq sezedi.

“D” (ótpedi) baha: materiallardı ózlestirmegen; sorawlarǵa juwap bere almaydı; Shınıǵıwlarǵa qatnaspaydı.

Talabalardı bahalawda tómendegiler esapqa alımadı:

- Shınıǵıwlarǵa qatnas (Sabaqqa qatnas);
- Shınıǵıwlarda belsendilik hám dóretiwshilik;
- Tiykarǵı hám qosımsha materialların ózlestiriw;
- Óz betinshe tálim boyımsha tapsırmalardı óz waqtında orınlaw;
- Qadaǵalawdıń barlıq túrlerin óz waqtında orınlaw.

Pán oqıtıwshısı haqqında maǵluwmat

Avtor:	Bekbergenova Mariya Dosbergenovna, filologiya ilimleriniń kandidati, professor.
e-mail:	bekbergenova53@mail.ru
Jumis ornı	Ájiniyaz atındaǵı NMPI Qaraqalpaq ádebiyatı kafedrası
Pikir bildiriwshiler:	A. Dosımbetova - Berdaq atındaǵı QMU “Qaraqalpaq ádebiyatı” kafedrası docenti, filologiya ilimleri kandidati S. Bekchanova - Ájiniyaz atındaǵı NMPI “Ózbek ádebiyatı” kafedrası baslıǵı, filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktorı (PhD), docent

Sillabus institutttń oqıw-metodikalıq Keńesiniń 2025-jıl 28 06 11-sanlı májilisi bayanlaması menen tastiyqlanǵan

Sillabus "Qaraqalpaq ádebiyatı" kafedrasınıń 2025-jıl 26 06 11-sanlı májilisi bayanlaması menen maqullanǵan

Oqıw-metodikalıq basqarma baslıǵı:

Fakultet dekanı:

Kafedra baslıǵı

Dúziwshi:

A.Abdiev

B.Davletov

A.Seytbekov

M.Bekbergenova